

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petf-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovih ulicah št 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Pozamezno številko po 10. h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnštva telefon št. 85.

Schwarz kot posredovalec.

»Schwarz ali Weis ali Blau, to je za nas vendar vseen« — tako se je odrezal »Slovenec« na našo opomnjo, da dežel predsednik Teodor Schwarz ni pripravna oseba za posredovanje med strankami glede volilne reforme za deželni zbor.

»Slovenec ni bil vedno tega imenjen, marveč je še pred ne posebno davnim časom s celo klerikalno stranko vred zastopal ravno nasproti stališču. Sedaj je seveda na to popolnoma pozabil, ker mu — tako kaže. Prepričanje je pri klerikalcih stvar, ki jo pogosteje menjajo, kakor svoje sraje.

Že v privatnem življenju so kompromisne akcije v veliki meri odvisne od posredovalcev, od zaupanja, ki ga uživa posredovalec v prizadetih krogih in naravno je, da velja to v se večji meri pri političnih akcijah. Pri teh igra posredovalec toliko večjo in važnejšo vlogo, ker se krona in vlasta le držita njegovih informacij in se po njih ravnatia ne le pri svojih sodbah, nego tudi pri svojih dejavnjih.

Tega so se včasih držali tudi klerikale, in to je bil vzrok, da so dvakrat odklonili vsako posredovanje bivšega deželnega predsednika barona Heinu v zadevi deželnozbornke volilne reforme. Bojkotirali so barona Heinina socialno in politično toliko časa, da ga je vlada postavila na drugo mesto, bojkotirali tako, da se celo cerkveni dostojanstveniki niso hoteli udeležiti običajnega banketa na cesarjev rojstni dan.

Klerikale so odklanjali posredovanje barona Heinina, ker niso imeli zaupanja vanj, ker ni bil baron Hein slepoto orodje v njihovih rokah. Sedaj ko zavzema mesto deželnega predsednika gospod Schwarz, ki ni drugača kakor marijoneta v klerikalnih rokah, ki se ne briga za nič drugače, kakor za to, da vestno izpoljuje poselja v bratski ljubezni zdržene šenklavške in kazinske klike, sedaj so klerikale seveda vse drugačenega imenja glede posredovalcev in razglasajo širokoustno: Schwarz ali Weis ali Blau — to je za nas vendar vše eno.

Narodno-napredni stranki pa ne more biti vseen, kdo je posredovalce v zadevi volilne reforme za deželni zbor, kajti gre se za prevelike interese, da bi jih lahkomiselno riskirali.

LISTEK.

Slovenke v Pragi.

(I. sestanek slovanskega naprednega ženstva.)
Poroča Minka Govekarjeva.

Ponižni in skromni sestanek češkega in slovenskega ženstva o priliku vsesokolskega zleta v Pragi se je skoraj brez vsakih priprav in brez dolgovzelnih dopisovanj izpremenil v impozanten manifestacijski shod vsega naprednega slovanskega ženstva. Po nasvetu gospoda pisatelja Ivana Lahha, ki studira v Pragi, je izreklo »Slopošno slovensko žensko društvo v to« Čehinjam željo, naj se konec junija t. l. snide slovensko in češko ženstvo v Pragi. Znana slovanoljubka in velika ter požrtvovalna prijateljica Slovencev, znamenita češka pisateljica g. Gabrijela Preissova je bila takoj navdušena za tak sestanek. Prav tako ljubezni in gostoljubni sta se pokazali tudi najmarkantnejši ter najbolj delavnin in iniciativnih prasički ženski društvi: »Ustredni spolek čeških žen« ter »Ženski klub čeških žen«, na čelu jima velesimpatični predsednici ga. B. Slavíkova in ga. A. Bézdeková.

In glej, ni se mnogo govorilo in ne mnogo pisarilo — prišle smo v

če vodi posredovanje Schwarz ali Weis ali Blau.

Kalabrija — v Trstu.

V Trstu, 15. julija 1907.

Varnost za človeško življenje in za imetje že odnekdan tu pri nas v Trstu ni bila na posebno visoki stopnji. Nikjer se menda ne pokrade toliko v enem letu, kakor v Trstu v enem tednu. Mogoče, da ima vroča italijanska kri svoj poseben »faible« za tuje mošnje. Ali pa je italijanska moralna prišla popolnoma »na psa«.

Dejstvo je, da so dandanes za Trst edino upanje za rešitev iz sedanjih razmer — policijskih pisi, katere je menda policijski ratnatej Manussi že naročil. Drugače si tržaška e. kr. policija ne more pomagati. S tem, da so se zatekli merodajni faktorji k — p a s j e m u n o s u, je dokazano, da so sedanje razmere tržaške police nevzdržljive in temeljite reforme skrajno potrebne. Če se pomiclji, da se v teku zadnjega leta pri najgrših in najhujših ludodelstvih storilcem ni prišlo na sled, da se n. pr. še danes policeji ne sanja, kdo je pri belem dnevu v sredini mesta Trst s sekiro napadel poštnega uslužbence. Velikonjo, mora vsakemu še tako ponižnemu davkoplačevalcu zavreti ponižna kri! Potem pa ta večna »vrstanja« železnih blagajn, katerih storilec in povzročitelj skoraj nikdar ne pridejo »na dan«, dasi so se zvršila ludodelstva takoreč prenosom policeje.

Schwarz je danes tisti mož, ki vodi na Kranjskem kot zaupnik klerikalne in nemške stranke boj proti slovenski narodnosti, proti narodnim in naprednim načelom vobče in spacialno proti narodno - napredni stranki. Da tak mož ne uživa niti trohice zaupanja v narodno-napredni stranki, je pač umljivo. Narodno-napredna stranka vidi v njem nevarnega sovražnika, in zato bo pač morala a priori odkloniti vsako posredovanje g. Schwarz v zadevi volilne reforme. Z odklonitvijo Schwarzeve osebe, ni še odklonjeno posredovanje samo. Vlada ima nalogo in dolžnost, da vodi posredovanje, a poveriti se mora možu, ki uživa zaupanje vseh strank. Dobiti ga ne bo težko, če bi pa bila v zadregi, se vrlada lahko začete k baronu Heinu, saj bi mu sedaj niti klerikalci ne mogli ugovarjati, ker stoji v njihovem glasilu črno na belo zapisano. da je vendar vseen,

Umevno je tedaj, da se največjega junaka pri takih razmerah poloti upravičen strah in ne samo v »temnoj noči«, marveč malodane pri belem dnevu.

V istini je zadnji čas menda vesoljno tržaško prebivalstvo v permanentni prestrašenosti. Ni še teden dñi, odkar so po noči na cesti od Sv. Ivana proti »Loveu« ustrelili neznanu »zlirkovec« izvoščka Praznika. Baš to ludodelstvo je naravnost živinskoga značaja, in smrdi prav po Kalabriji. Če vse gotovo je tudi, da so si »regnolice« napravili to veselje in za nekaj sto krov izvabili Praznika z vozom vred iz mesta in ga v samoti od zadaj streljali v hrbot!

Spošna ogorčenost je zavladala po Trstu. In policija je začela delovati na vse kriplje. Pa do danes niti sledu o storileh ni. Na licu mesta so dobili mrljica v krvi, konj pa je z vozom vred iz mesta in ga v samoti od zadaj streljali v hrbot!

Spošna ogorčenost je zavladala po Trstu. In policija je začela delovati na vse kriplje. Pa do danes niti sledu o storileh ni. Na licu mesta so dobili mrljica v krvi, konj pa je z vozom vred iz mesta in ga v samoti od zadaj streljali v hrbot!

Pričakovana polnih sreč, morda tudi z nekoliko tesnobo v duši smo vstopile na ljubljanskem kolodvoru v vlak, kjer je imelo »Splošno slovensko žensko društvo« dva posebna voza. Toda prinesle smo seboj tudi veliko mero dobre volje, humorja in skromnosti; poleg tega je prijazna usoda hotela, da smo se zbrali same demokratke, žene in dekleta, ki ne poznajo blaziranosti, ki so zmožne iskreno navduševati se za vse, kar je lepo in dobro, ki ljubijo svoj jezik in svoj narod. In tako je naravno, da smo bile — skupaj 54 oseb — pred pol ure še tujke — kar mahoma ena velika vesela družina mladostne živilnosti in prisrčne razposajenosti.

Ko smo dospeli na nemška tla, so nas sicer zagrizeni nemški konduktori in nemški železniški uradniki s svojimi stereotipnimi »Nur 5 Minuten Aufenthalt« — »Nur wenige Minuten Aufenthalt« — dasi je stal v resnici vlak včasih po 15 do 30 minut — hoteli spraviti v slabo vlogo. Toda motili so se. Dasi ni skoraj nobena izmed nas dobila zajutrika, niti obeda, nismo izgubile humorja, niti obeda, nismo nemške »prijetje« s slovensko zastavo in lipovo

skromne v — š o l o ! In še smo same, brez moških varuhov in paznikov, ne kot otroci, ki se jih vodi za roko, nego samostojno kot zavedne žene, hrepeneče po nauku in izobrazbi.

Pričakovana polnih sreč, morda tudi z nekoliko tesnobo v duši smo vstopile na ljubljanskem kolodvoru v vlak, kjer je imelo »Splošno slovensko žensko društvo« dva posebna voza. Toda prinesle smo seboj tudi veliko mero dobre volje, humorja in skromnosti; poleg tega je prijazna usoda hotela, da smo se zbrali same demokratke, žene in dekleta, ki ne poznajo blaziranosti, ki so zmožne iskreno navduševati se za vse, kar je lepo in dobro, ki ljubijo svoj jezik in svoj narod. In tako je naravno, da smo bile — skupaj 54 oseb — pred pol ure še tujke — kar mahoma ena velika vesela družina mladostne živilnosti in prisrčne razposajenosti.

Ko smo dospeli na nemška tla, so nas sicer zagrizeni nemški konduktori in nemški železniški uradniki s svojimi stereotipnimi »Nur 5 Minuten Aufenthalt« — »Nur wenige Minuten Aufenthalt« — dasi je stal v resnici vlak včasih po 15 do 30 minut — hoteli spraviti v slabo vlogo. Toda motili so se. Dasi ni skoraj nobena izmed nas dobila zajutrika, niti obeda, nismo izgubile humorja, niti obeda, nismo nemške »prijetje« s slovensko zastavo in lipovo

niti moramo, da je na cesti proti »Loveu« policijska stražnica in podvajrati moramo, da »prebivalce« te stražnice niso videli niti Praznika, ko je peljal svoje goste-morilce, niti pozneje — zjutraj — konja, ko je s praznim vozom brez gospoda in raja konakal »žalostno« proti mestu. Govori se, da je nekaj dni po tem umor hodila ženska bolj ali manj sumljive zunanjosti skoro dve uri na lieu in v okolici žalostnega mesta iskaje in venomer v tla gledaje. Pa kaj se je zgodoval? Namesto da bi jo redar prijel, vsaj v informacijo, gre in jo zapodi, češ, da nima tu nicesar iskati! In še drugih nepravilnosti se je zgodovali pri tem iskanju. Kaj pomaga, če cela vrsta detektivov povprašuje za dežnik, ki so ga našli menda v voznu. In kaj pomaga, če sedaj z ubogim konjem dela najzanimivejše eksperimente. Sedaj so ga spustili že dvakrat, enkrat na cesti pri »Loveu« in enkrat v mestu! Pa uboga žival si je vedno znala pomagati. Upravljanje je, če se je s tem kaj doseglo za stvar! Konj bode težko kaj dokazal. Nekateri ludomušniki še dela svoje opazke, češ, veseli naj bodo, da jih je konj sam prišel v roke, sicer bi še konja ne dobili.

Na vsak način ima policija jako težavno nalogo pri vsem tem in slabosti niso nikakor na mestu. Vendar se človek ne more ubraniti v tisku, da je pri vsem tem malo tržaške »Katzenhacherei« primešane. Glavna stvar in napaka pa tiči v tem, da policija nima dovolj ali pa nič denarja. In zakaj? Ker si je nakupila svoje konje, kateri v danih razmerah niso prav nič potreben, zlasti ker 400 redarjev »na nogah« nikakor ne zadostuje za Trst. Saj delači ti redarji, kar se da! Ali nečloveškega ne morejo doseči s svojimi močmi, ki se ravno tako utrudijo na konjih, kakor na nogah. Gotovo ukrep Manussijev glede konj ni bil umesten ter je škoda denarja, potrošenega v ta namen. Naj bi bili rajše potemožili število redarjev in policijskih komisariatov, ki jih imamo samo 3, in policijskih oddelkov, ki jih imamo samo 14 dandanes v Trstu! In vpraša se, kakšni so ti tržaški detektivi in koncepcni uradniki slavne tržaške policije, kajih je menda 16 po številu? Ne vemo, kje ta policijska »riba« smrdi? Da se je zdoljske drhalo tržaške prav nič ne boje, nam dokazuje dejstvo, da so takoj drugo noč po Praznikovem

pozdaj v tem dnevu, kajih je menda 16 po številu? Ne vemo, kje ta policijska »riba« smrdi? Da se je zdoljske drhalo tržaške prav nič ne boje, nam dokazuje dejstvo, da so takoj drugo noč po Praznikovem

umoru že zopet vrtali železno blagajno. Kdo in kako, se seveda še danes menda ne ve.

In še bolj vse naše trditve dokazuje čez vse žalostni dogodek, da so danes v noči od nedelje na pondeljek zopet ustrelili izvoščka Mogorovicha tam na cesti pod Kontoveljem. Najznačilnejša je okolnost, da je ta umor Mogorovicha prava kopija Praznikovega umora. Vse natanko po istem »receptu«. Streljalo se je zopet na samotu na najetega voznika v hrbot iz voza! In zopet so bili žepi vsi prazni in zopet so našli zjutraj konja brez gospodarja tavati okrog! To je od sile! Sledu še ni za storilcem. Pač pa je neki koleesar zjutraj ob 3 3/4 ur srečal Mogorovichov voz in videl notri sedečega elegančnega človeka, ki pa si je v tem trenutku z robecem zakrival obraz!

Tako ima policija tržaška sedaj dvojno delo. Sumnji se, da so storilci prvega in drugega umora identični. In sicer gotovo ne Slovenci, pač pa kaki ne prikazni iz blaženega kraljestva, naj si bodo sedaj bolj ali manj elegantno oblečene. Ali pa je prvi umor, ki se je storilec — do sedaj — vsaj posrečil, toliko razburil kako ludodelsko »natureo« tržaških farabutov, da se je zanesel na srečo prvega morilca in uporabil isto nečloveško sredstvo.

Vse boljje prebivalstvo tržaško iz sreča želi, da bi se policiji posrečilo zasediti vse te morilce. In naj jih zadene pravčna kazen na vešilih, kar bode mogoče vendarle vplivalo vsaj nekaj in od daleč na tržaško moral, ki je nekoliko tudi vsled nekih znanih porotniških pravorekov povsem degenerirana. Bojimo se pa, da so Praznikovi morilci Mogorovicha umorili samo zategadelj, da bi oslabili moč in delo policije, ker mora sedaj kar na dva kraja in na dve strani doseči, kar se ji poprej niti na eno stran ni posrečilo!

Govor poslanca Ivana Hribarja

v seji poslanske zbornice dne 9. t. m.
(Konec.)

Gospoda moja! G. poslanec dr. Krek je pač dejal, da bi s to predlogu volilne reforme slovenski poslanci v kranjskem deželnem zboru prišli v absolutno večino nad poslovnost. Ta absolutna večina,

povsod toliko navdušenje, tako veliko narodno zavednost in bratsko vzajemnost! Celo priprosti delavec in kinet na polju so zapanjali svoje devo, ko so zagledali sokolski vlak, hiteli so proti nam, veseli mahali s klobukmi in klicali »na zdar«. Tudi službujoči železniški uradniki so prijazno pozdravljali brate Slovence. Pri nas bi bilo kaj takega seveda največji zločin in bi uradnika, ki se je tako daleč spozabil, menda obesili.

Na praznem kolodvoru so nas pričakovali slovenski akademiki, ki so nas odveldli v I. razred čakalnic. Tam so nas pozdravile mnogoštevilne Čehinje, načelni jim ga. Preissova - ga. Slavíkova in gospa Bezděkova. »Dobro nam došle, me Vas iskreno, prisrčno pozdravljamo, objemamo in pritisnamo Vas na svoje srce, kakor svoje sestre, izrekamo gorečo željo, da bi Vam pri nas ugajalo, da bi ostale prav dolgo pri nas! Naj bi se Vam tako priljubila naša Praga, da bi sploh ne hotele več domov...« Tako in še vse bolj prisrčno so nas pozdravljale ljubezni načelnice češkega ženstva. Slovensko pero je presuhoporno, da bi moglo pravilno popisati ta sesterski spremem. Pozdravil je slovensko ženstvo tudi zastopnik mesta Prage, nakar se je zahvalila vsem Čehinjam in Čehom za njih pozornost tajnica »Splošnega slovenskega ženskega društva«

gospoda moja, obstoji pa že danes istotako in je le potrebno, da se slovenski poslanci združijo in skupno delajo v deželnem zboru. (Medklic). Da se gospoda moja, ta združitev še ni izvršila, to — tukaj zatrjujem — ni krivda naše stranke.

Priznavam popolnoma odkrito, gospoda moja, da se greši tu in tam. Toda nasprotni stranki se zdi umestno, da se stavlja v pozor razumljenje ne dolžnosti, pozu, ki je smršna za mislečega politika. Ako bi bilo v gosp. poslanec dr. Krek u vsaj nekoliko smisla, kakor v meni grešenem lajku, za lepi nauk velikega cerkevnega očeta »in omnibus charitas«, bilo bi gospoda, že prišlo do take združitve ali pa bi bilo vsaj v prihodnosti k malu prišlo do tega. Potem bi ne bilo treba o takih rečeh govoriti tukaj v državnem zboru, kakor se govoriti o njih danes in kakor se je govorilo zadnjici.

Opozorjal bi pa tudi na to, da je bil izrek »gnothi santon« največji nauk grškega učenjaka. Ta nauk pelje k poniznosti in k politični strpljivosti. (Medklic).

Toda vrnimo se, gospoda moja, k predlogi volilne reforme za kranjski deželni zbor. Kaj porečete k predlogi volilne reforme, ki noče, da bi se vpeljala direktna volilna pravica? Kajti ta predloga dovoljuje kuriji veleposestnikov, da voli s pooblastili. Ako se dandanes naredi taka predloga volilne reforme, potem gotovo nataka, da bi se naj mi zanj zavzemali. Dejal sem že preje, da se je s to predloga volilne reforme predvsem stremljalo zadužiti svobodomisne elemente. Mestno kurijo so tako zvarili, da so bile kmečke občine vržene skupaj z mesti, da bi volile kmečkih občin majorizirali mestne volilice.

Tej politični potvorbi, gospoda moja, pa nismo šli s poto, ampak smo hoteli sodelovati. Da boste pa častita gospoda, vedeli, kaka je ta zakonska predloga, ki je bila predložena, in za katero se je moj čislani kolega pretekli petek zavzemal, navesti hočem tukaj nekaj stvari, ki vam bodo dokazale, kako krivčna je ta predloga volilne reforme.

Mestni okraj kranjski šteje 8660 prebivalcev, Mengeš 9031. Postojna 8021, mestni okraj novomeški 11.944 prebivalcev. Vsi ti mestni okraji bi imeli voliti po enega poslanca. Zdaj pa poslušajte! Mestni okraj Kočevje dobri — ravno ker je nemško mesto — s 3234 prebivalci ravno tako enega poslanca. Mestni občini ljubljanski, ki po zadnjem ljudskem štetju šteje 36.547 prebivalcev, so pa hoteli dva poslance, tako da bi v Ljubljani prišel en poslanec še na 18.273 oseb, dočim spada v Kočevju že na 3234 oseb en poslanec.

Evidentno je vendar, da je v Ljubljani, glavnem mestu dežele, središču slovenskega naroda, zbrane največ inteligenčne in da se to mesto gotovo ne sme meriti z merilom malega Kočevja. Toda celo, ako bi se uporabilo to merilo, bi dobila Ljubljana 11 poslancev. Dati so jih ji pa hoteli le 2. (Klic: Pozneje tri). Ponegneje pri razpravi so jih hoteli dati še enega poslancea, toda iz vzrokov in okoliščin, ki jih tukaj ne bom natančneje razjasnil, je to konesija, ki se pravzaprav ni dala slovenskemu narodu, ampak zopet bolj Nemcem.

Gospoda moja! O tem ne bom več dalje govoril in mislim, da lahko preidem tudi okolnost, da bi naj se ohranilo 50 veleposestnikov nemškega preprčanja 10 mandatov.

Ne verjamejte pa, četudi je bila ta predloga takšna, da smo ji šli s po-

ta. Ne, poskušali smo se približati cenični stranki g. dr. Krek, da bi izboljšali to predlogo in da bi izboljšana postala zakon. Ta stranka pa ni hotela z načini stopiti v nobeno pogajjanju in začeli smo z obstrukcijo še potem, ko smo uvideli, da bi ta predloga tako, kot je bila, morala postati zakon. Hrpuna obstrukcija je še potem nastopila, ko se je na prisilen način hotel sprejeti zakon brez tretjega branja en bloc.

To naj bi si vzel v vednost tudi spoštovan g. poslanec dr. Korošec, ki je menil s svojim medklcem, da naj dvomi o stalnosti mojega očeta »in omnibus charitas«, bilo bi

gospoda, že prišlo do take združitve ali pa bi bilo vsaj v prihodnosti k malu prišlo do tega. Potem bi ne bilo treba o takih rečeh govoriti tukaj v državnem zboru, kakor se govoriti o njih danes in kakor se je govorilo zadnjici.

Govori se — in bral sem danes v nekem listu — da namerava vlada uvesti pogajjanja med strankami na Kranjskem, da pride predloga volilne reforme zopet v deželnem zbor. Ne vem, če bodo ta pogajanja privreda cenjeni gospodje poslanci iz Istre in Dalmacije.

Govori se — in bral sem danes v nekem listu — da namerava vlada uvesti pogajjanja med strankami na Kranjskem, da pride predloga volilne reforme zopet v deželnem zbor. Ne vem, če bodo ta pogajanja privreda cenjeni gospodje poslanci iz Istre in Dalmacije.

Izjavili smo svoj čas deželnemu predsedniku, da smo pripravljeni stopiti v pogajanja, ki bi jih vodila vlada in jaz mislim, da bodo moji sošiljeniki še vedno tega imenja.

Vendar smatram danes deželnega predsednika kranjskega komaj za primerno osebo, ki naj bi vodil ta pogajanja, potem ko je zagrešil nekaj taktičnih napak in zakrivil nekoliko nedopustnih upravnih odredb.

Končam, spoštovana gospoda, ta svoja kratka izvajanja z besedami slovenskega pesnika: »Žale misli v srcu ni.«

Ni žale misli v mojem srcu. Želel bi, da bi si gospodje te strani zbornice tudi te besede vzelki v srcu. Na ta način bi lahko prišlo do tega, da bi se končno vendar združili tukaj v tej visoki zbornici k enotnemu uspešnemu delu za blagor naše domovine. (Ploskanje).

Interpelacija

poslance Ivanu Hribarju in tovarišu na načelnega ministra glede namestitve profesorja za zemljepis in zgodovino na I. državni gimnaziji v Ljubljani.

Pred nekaj leti je bil brez prejšnjega konkurenčnega razpisa poklican na I. državno gimnazijo v Ljubljani profesor za zemljepis in zgodovino Karel Wedan. Temu se je zdaj podelilo mesto na Dunaju. Na njegovo mesto je prišel v Ljubljano dr. Rudolf Rothaug, ki je bil doslej suplent na Dunaju in kateremu se je po premestitvi Karla Wedana podelil prosto mesto brez prejšnjega konkurenčnega razpisa.

Ne gledate nato, da je to postopanje neopravičljivo preziranje deželnega šolskega sveta kranjskega, ki je poklican, da poroča o zasedenih učnih mestih, je ta postopek razen tega zmožen, da vzbudi v krogih profesorjev dolgotrajno ozloviljenje, ker se s takim dajanjem prednosti takozvanih »Protekeionskih« krščjo interesi drugih, ne samo enako, ampak celo boljše kvalificiranih in starejših njenih oseb.

M. Govékarjeva, naglašajoča, da stoji češka žena po svoji inteligenci, po svojem delu in po svojih uspehih na čelu slovenskega ženstva. Zato prihajajo Slovenke k Čehinjam, kakor učenke k učiteljicam, da se od njih uče, da vidijo krepke sadove češke ženske organizacije ter da izpolnijo mlado organizacijo slovenskega ženstva po krasnem vzoru čeških žen.

Zaklicale smo dragim sestrám Čehinjam in bratom Čehom krepke »na zdar« v pozdrav, sedle na pravljene vozove, in slovenski gg. akademiki so nas odvedli na ugodna privatna stanovanja, ki so nam jih preskrbele češke dame.

Naslednjega dne smo si ogledale v veliki družbi zgodovinsko znamenite Hradčane s kraljevskim građom, ki se dvigajo kakor krasna krona nad stolnico Prago. Videle smo še prenoge druge prelepe znamenitosti ter se zvečer divile čudovitim zvokom Smetanove »Prodane neveste« v »Narodnem divadlu«. Gotovo sem slišal že najmanj desetkrat to duhovito svetovnoslavljeno Smetanovo narodno opero — v Ljubljani, v Plzni in sedaj v Pragi, — a reči moram, da mi postaja tem ljubša in dražja, čim bolj mi je znan vsak njen takt.

Bile smo v težki dilemi istega večera. V gledališču nas je vabilna genialna »Prodana nevesta«, češke

ta. Ne, poskušali smo se približati cenični stranki g. dr. Krek, da bi izboljšali to predlogo in da bi izboljšana postala zakon. Ta stranka pa ni hotela z načini stopiti v nobeno pogajjanju in začeli smo z obstrukcijo še potem, ko smo uvideli, da bi ta predloga tako, kot je bila, morala postati zakon. Hrpuna obstrukcija je še potem nastopila, ko se je na prisilen način hotel sprejeti zakon brez tretjega branja en bloc.

To naj bi si vzel v vednost tudi spoštovan g. poslanec dr. Korošec, ki je menil s svojim medklcem, da naj dvomi o stalnosti mojega očeta »in omnibus charitas«, bilo bi

gospoda, že prišlo do take združitve ali pa bi bilo vsaj v prihodnosti k malu prišlo do tega. Potem bi ne bilo treba o takih rečeh govoriti tukaj v državnem zboru, kakor se govoriti o njih danes in kakor se je govorilo zadnjici.

S spoštovanim g. poslanec dr. Korošecem se ne bom pričkal, kdo je boljši Slovan, on ali jaz; prepričam to čisto mirno sodbi naših potomcev. (Medklic). Ena bi pa pri tem vendar rad omenil, da si po svoje slovansko preprčanje in stalnost v mišljenu gotovo nisem šel v Rim, v ou Rim, v katerem se celo podedenje pravice slovenskega naroda ne spoštujejo, kakor bi nam mogli povedati cenjeni gospodje poslanci iz Istre in Dalmacije.

Govori se — in bral sem danes v nekem listu — da namerava vlada uvesti pogajjanja med strankami na Kranjskem, da pride predloga volilne reforme zopet v deželnem zbor. Ne vem, če bodo ta pogajanja privreda cenjeni gospodje poslanci iz Istre in Dalmacije.

Izjavili smo svoj čas deželnemu predsedniku, da smo pripravljeni stopiti v pogajanja, ki bi jih vodila vlada in jaz mislim, da bodo moji sošiljeniki še vedno tega imenja.

Vendar smatram danes deželnega predsednika kranjskega komaj za primerno osebo, ki naj bi vodil ta pogajanja, potem ko je zagrešil nekaj taktičnih napak in zakrivil nekoliko nedopustnih upravnih odredb.

Končam, spoštovana gospoda, ta svoja kratka izvajanja z besedami slovenskega pesnika: »Žale misli v srcu ni.«

Ni žale misli v mojem srcu. Želel bi, da bi si gospodje te strani zbornice tudi te besede vzelki v srcu. Na ta način bi lahko prišlo do tega, da bi se končno vendar združili tukaj v tej visoki zbornici k enotnemu uspešnemu delu za blagor naše domovine. (Ploskanje).

Prejšnjega konkurenčnega razpisa poklican na I. državno gimnazijo v Ljubljani profesor za zemljepis in zgodovino Karel Wedan. Temu se je zdaj podelilo mesto na Dunaju. Na njegovo mesto je prišel v Ljubljano dr. Rudolf Rothaug, ki je bil doslej suplent na Dunaju in kateremu se je po premestitvi Karla Wedana podelil prosto mesto brez prejšnjega konkurenčnega razpisa.

Ne gledate nato, da je to postopanje neopravičljivo preziranje deželnega šolskega sveta kranjskega, ki je poklican, da poroča o zasedenih učnih mestih, je ta postopek razen tega zmožen, da vzbudi v krogih profesorjev dolgotrajno ozloviljenje, ker se s takim dajanjem prednosti takozvanih »Protekeionskih« krščjo interesi drugih, ne samo enako, ampak celo boljše kvalificiranih in starejših njenih oseb.

Železnic ter napovedal, da vlada že na jesen predloži zbornici zakon glede podprtavljenja privatnih železnic. Kot zadnja govornika sta bila vpisana poslance dr. Ploj in dr. Ellembogen. Dr. Ploj je zahteval sistematično podporno akeijo za bedno prebivalstvo v Halozah in Istri. Proračunski odsek bo nadaljeval sejo jutri dopoldne ob poludesetih.

Bivši vojni minister general Atanacković je odložil dostojanstvo reservnega generala.

Češki klub.

Dunaj, 15. julija. Na prihodnji seji češkega kluba ima priti v razpravo razmerje med češkimi poslanci in vlado. Češki agrarci so si, kakor je znano, pridržali popolno svobodo napram vladi in napram obema češkima ministrom. Ker je pa vladi mnogo ležeče na tem, da ti poslanci jasno izpovedo, kakšno stališče namerevajo zavzeti napram vladi, je ministrski predsednik baron Beck vplival na klubovo vodstvo, da je že na dnevnem red prihodnje seje dalo debato o stališču kluba napram vladi in ministrom dr. Pacaku in dr. Fočtu. Vlada skuša na vse načine pridobiti Čehe za-se, ker ve, da je z ozirom na avstro-ogrsko nagodbo stališče češkega kluba velike važnosti. V zadnjem času se širijo vesti, da nameravajo izstopiti češki klerikalci iz skupnega češkega kluba in se pridružiti Šusterščevemu klubu. Te vesti niso resnične in jih brez dvoma vedno in vedno lancirajo slovenski klerikalci, ki se čutijo osamljene in bi baš radi tega radi z raznimi mahinacijami in intrigami spravili češke klerikalce iz češkega kluba in jih pritegnili nase.

Krisa na Hrvaskem.

Zagreb, 15. julija. V nedeljo so poslanci hrvaska-srbske koalicije pripredili po svojih volilnih okrajih več shodov, kjer so poročali o svojem delovanju v Pešti in nadaljnji taktiki hrvaska-srbske koalicije napram ogrski vladi. Bivši podban dr. Nikolić je govoril na shodu v Ogulinu. V svojem govoru je naglašal, da hočejo Hrvati pač biti zavezniki Madžarom, ne pa njih podložniki, ter zahteval, da se revidira med Hrvavaško in Ogrsko sklenjena nagodba. V Plaškem so govorili saborski predsednik dr. Medaković in poslanca dr. Lorković in dr. Popović, v Glini Supilo, dr. Mažuranić, Pribičević in Budisavljević, v Belovaru bivši oddelni predstojnik dr. Rojc in posl. dr. Šurmin, v Jaski dr. Bauer, v Bošnjakih pa prof. Purić. Vsi poslanci so v svojih govorih naglašali, da je vsak sporazumljenje z Madžari izključeno vse dolej, dokler se madžarska vlada ne postavi na stališče popolne enakopravnosti napram Hrvashi. Narod je na vseh shodih izrekel poslancem popolno zaupanje.

Zagreb, 15. julija. »Sriemske Novine« javljajo, da je podal veliki župan sriemskega komitata Heggely demisijo. S tem je položaj novega bana zopet bolj otežkočen, ker mu bo težko dobiti sposobnih namenikov za odstopivše velike župane.

Aehrenthal in Tittoni.

Desio, 15. julija. Aehrenthal in Tittoni sta imela danes dopoldne razgovor o političnem položaju. Razpravljala sta o splošnem evropskem položaju in o vprašanjih, ki imajo tako za Avstro-Ogrsko, kakor za Italijo posebno važnost. Ministra sta konstatovala, da vlada v vseh teh vprašanjih popolno sporazumljeno med obema državama. To sporazumljenje, česar temelj je princip ravnovesja in status quo, se načaja ne samo na sedanjo, nego tudi na vse eventualnosti bodočnosti.

Dogodki na Srbskem.

Dunaj, 15. julija. Iz Belgrada javljajo dopisniki tukajnjih listov, da je nastala velika nevolja med častniki radi zapostavljanja raznih sposobnih oficirjev pri imenovanju podvodom kraljevega rojstnega dne. Pet polkovnikov je radi tega demisioniralo. Častniki so nameravali radi tega prirediti protestni shod. Ker se jim je sporočilo, da bi se ta nastop smatral kot upor, so svoj načrt opustili.

Bivši vojni minister general Atanacković je odložil dostojanstvo reservnega generala.

Dunaj, 15. julija. Srbski delegati pri pogajanjih o trgovinski pogodbi med Avstrijo in Srbijo so formularili svoje zahteve glede uvoza v prevoza srbske živine ter jih izročiti avstrijski vladi. Vlada bo na te zahteve odgovorila že te dni.

Nemiri v Črni gori.

Kotor, 15. juja. S Cetinjojavljajo iz opozicionalnega vira, da so v Drobnjaku nastali veliki nemiri. Narod se je uprl vladnim organom. Vlada je poslala tri bataljone vojsk v Drobnjak, da napravijo mir in red.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 15. julija.

Predsedoval je župan Hribar, ki je progasil sklepno imenovanje za overovalatelja zapisnika občin svetnika Grošlja in Kozaka.

Naznanila predsedstva.

Župan Hribar je poročal, da je na povabilo župana in obč. sveta praska šla deputacija 6 občinskih svetnikov v Prago ob prilikl. vsesokolskega zleta in bila navzoča pri vseh svečanostih, ki jih je priredilo mesto Praga na čas tujih gostov in sokolstva. Deputacija ljubljanskega mesta je bila deležna vse pozornosti in je stopila v dotik z deputacijami mest Petrograda, Zagre

prišel dopis, v katerem se daje garancija, da bo prispevalo k stroškom gradbe št. jakobskega župnišča 13.000 K, torej toliko, kolikor je bilo zahtevano. Župan je obljudil, da bo mestnemu stavbnemu uradu naročil, naj takoj razpiše oddajo vseh del za gradbo župnišča.

Vspremem v domovinsko zvezo mestne občine.

(Poročalec mag. svetnik dr. Zarnik.) Oglasilo oz. oglašenij je bilo za sprejem v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske 212 oseb. Ker jih je 159 izpolnilo pogoje vspremema, so se tudi vsi sprejeli, 53 jih je pa bilo odklonjenih, ker niso spomnili pogojev. Med vsprejetimi je dr. Šusteršič. Občinski svetnik Velkavrh je vprašal, zakaj se dr. Šusteršič ni preje oglasil, da bi prišel v obč. zvezo in plačal 200 K za revožne ampak čakal 10 let, da pride zastonj vanjo. (Klici: Ko je pa tak revož!) Poročalec pojasni, da je dr. Šusteršič oglasila v ljubljansko občinsko zvezo ribnška občina, da se iznebi te osebe.

Prošnjem štirih prosilcev ki pa še niso avstrijski državljanji, za zagotovo sprejema v obč. zvezo, se je obljudilo ugodito, če se izkažejo, da so dobili avstrijsko državljanstvo.

Poročili personalnega in pravnega odseka.

V odboru za obdelovanje ljubljanskega mahovitega močvirja sta bila izvojena za dobo 6 let inženirja Matko Prelovšek in Jaroslav Hanuš. (Poročalec obč. svetnik dr. Oražen.)

Prošnji posestnika Antona Šublja za izbris služnosti izkopavanja ilovice mestne občine na parceli v. št. 260 Trnovsko predmestje se je ugodilo, ker je ta pravica že zdajna postala brezpredmeta. (Poročalec obč. svetnik Svetek.)

Poročilo finančnega odseka.

Generalno zastopstvo „Avstrijske delniške zavarovalnice proti prirodnim nezgodam v Graču“ je poslalo ponudbo glede zavarovanja mestnih policijskih stražnikov. Ker ima občina 54 policijskih stražnikov, plačevati bi morala 145 K 08 h zavarovalnike na leto ali 1450 K 80 h v 10 letih, za kolikor bi se sklenila pogoda. Za slučaj smrti ali hromstva plača zavarovalnica 1000 K, sicer pa po 1 K na dan, če je zavarovanec nezmožen. Ker pa bi mestna občina ceneje izhajala, če bi sama prevzela to zavarovanje in ker kaže statistika, da je v 10 letih bilo samo 31 poškodb in med temi le 3 težke, se sklene, da se mestna občina s to zavarovalnico ne spušča v nobene dogovore. (Poročalec obč. svetnik Svetek.)

Mestnemu učitelju Luki Jelencu se k potovanjem stroškom za obisk londonske šolske razstave povodom drugega mednarodnega šolskega higijenskega kongresa iz kredita, ki ga ima mestna občina na razpolago za učna potovanja, dovoli 600 K prispevka s pogojo, da piše o tej razstavi v „Popotniku“ in poroča o njej na občnem zboru „Zvez“ (Poročalec isti.)

Iz istega kredita se mestnemu fiziku dr. Krajevu za obisk higijenske razstave in XIV. mednarodnega higijenskega kongresa v Berolini dovoli prispevki 400 K. (Poročalec isti.)

Poročilo stavbnega odseka.

Prošnja posestnika Jerneja Hlebša glede določitve stavbnih črt in nivela pri zemljišču parcele št. 70/2 v Hradeckega vasi se je ugodila in odobril predlog stavbnega urada glede regulacije tega dela mesta. (Poročalec obč. svetnik Hanuš.)

Odobrilo se je poročilo mestnega magistrata glede regulacije onega dela Gradišča, ki leži med progo Južne železnice, ceste na Rožnik in pomerjalno mejo, potem poročilo glede določitve stavbnih črt in nivela ob Tržaški cesti v kat. občini Gradišče vsled prošnje posestnika dr. A. Kaiserja. (Poročalec isti.)

Poročilo mestnega stavbnega urada glede določitve širjave podaljšane ulice „Stare pravde“ na 14 m v kat. občini Poljansko predmestje od Elizabetine do Domobranske oziroma prihodnje okrožne ceste se je odobrilo, kolikor je v regulacijskem načrtu. Zahteva se zaprti sistem hiš (Poročalec obč. svetnik Lenček.)

Prošnji Zofije Valentove za odobrenje razdelitve prej Pirkerjevega posestva v Slomškovih ulicah na štiri stavbišča se ugodil s pogojem, da odstopi prosilka mestu brezplačno za regulacijo cest potrebnih svet. Zahteva se odprtji stavni sistem. (Poročalec obč. svetnik Hanuš.)

Za potrebna popravila mestnih šolskih poslopij se je dovolilo 3921 K 80 vin. (Poročalec isti.)

Oddaja lončarskih del v mestni višji deklinski šoli se je oddala tvrski Vidic & Comp. za 969 K 20 vin, železna ograja tvrski Weibl za 1840 K in betonska dela tvrski Seravalli za 5244 K 18 v kot naj nižjim ponudnikom. (Poročalec isti.)

Solnčne plahte za okna v višji deklinski šoli po posebnem sistemu bo dobavila tvrdka Emil Goldschmidt v Pragi za 1168 K 61 vin. (Poročalec isti.) Vsota se vzame iz stavbega fonda.

Mesto si nabavi stroj za cepljenje dry. Stal bo 1380 K. (Poročalec isti.)

Poročilo policijskega odseka.

Vožnja za odgonec in jetnike ter priprega za gasilno in reševalno društvo za triletno dobo 1907/09 se oda zoper občinskemu svetniku Josipu Turku za 4000 K, ker je ta podjetnik zanesljiv. (Poročalec podžupan dr. vitez Bleiweis.) Občinski svetnik Meglič želi, naj bi se razpisala licitacija. Župan Hribar omeni, da je imelo mesto slabe skušnje in da ni nikakega povoda iskatki drugega podjetnika, ki bi bil cenejši, pri tem pa slabši.

Poročila šolskega odseka.

Društvo „Mladika“ se v poslopu mestne višje deklinske šole prepriča začasno razpoložljivi prostor. (Poročalec obč. svetnik dr. Triller.)

Osemrazrednici Lichtenturnovega zavoda se za risarske potrebuščine ubožnim učenkam dotira 100 K od šolskega leta 1907/08 dalje. (Poročalec isti.)

Dotacija za učila in samoučila na mestnih šolah se zviša za 400 K in se ta znesek primočno razdeli med posamezne šole. II. mestni deški ljudski šoli se za nabavo fizikalnih aparatorov dovoli izreden prispevki 200 K. (Poročalec isti.)

Računi o porabi dotacije za okrajno učiteljsko knjižnico za šolsko leto 1906/07 v znesku 200 K se odbore. (Poročalec isti.)

Poročilo odseka za clepšavo mesta.

Fotografi Davorin Rovšku se dovoli, da sme na mestnem svetu v Littermannovem drevoredu na prostoru poleg restavracie, ki jo postavi restavrater Kenda, postaviti okoli 18 metrov dolg in 7 metrov širok paviljon za kinematografske predstave proti letni najemnini 100 K. Pogoda traja 10 let, na kar mora prosilec na svoje stroške odstraniti stavbo. (Poročalec obč. svetnik Mally.)

Poročilo direktorja mestnega vodovoda.

O razširjenju vodovodnega omrežja in tozadevnih obravnavah z raznimi interesenti je obširno poročilo upravitelja mestnega vodovoda inženir Čuhar. Sklenilo se je nastopno:

1. Kjer se bo polagala druga vodovodna cev iz Kleč v Ljubljano, se vsem posestnikom plača na leto 60 h od kvadratnega metra poškodovanega sveta, dokler se bo vršilo to polaganje. Poškodovanje določi župan dotedne občine in dva odbornika. Dokler bo dovoz do posameznih zemljišč preprečen, plača mestna občina občini Kleč po 110 K na mesec, občini Savlje pa po 80 K.

2. Zabave občin Kleč, Ježica, Stožec, Savlje, Mala vas in Spodnja Šiška, nej se jim poglobe vodnjaki ali pa brezplačno napelje vodovod v hiši, ako se hoče speljati druga cev iz Kleč v Ljubljano, se odklonijo, ker so neutemeljene. Voda v njih vodnjakih se vsed v večjega črpanja vode v mestnem vodovodu v Klečah ne znižuje prav nič, kakor so dokazali poskusi, ki so dognali, kakor je poročal občinski svetnik Hanuš, da se znižanje vrši le do 250 m v radiju okrog vodnjakov mestnega vodovoda v Klečah, dočim je najbližji Avšičev od vasi Kleč oddaljen 1200 metrov, vsi drugi so oddaljeni mnogo več.

Škropiljenje cest.

Obč. svetnik Kozak je želel, naj bi se na sadnem trgu in kjer se prodaja meso, škropilo pred 5. zjutraj ne pa ob 6, kakor se godi. Popoldne naj bi se škropilo vsaj enkrat, zlasti tam, koder drvi tramvaj, ki nese prah v stanovanja, če so okna odprta. G. Kozaku se je obljudilo, da se bo njegova želja upoštevala.

Ker je bil s tem dnevni red javne seje končan, je župan naznani, da je to zadnja seja pred počitnicami, ki trajajo do druge polovice meseca septembra. Želel je obč. svetnikom veseli počitnice, na kar se je vršila tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. julija.

Zaupnica poslanca dr. Ploja.

Pol. društvo „Sloga“ v Ormožu je v nedeljo priredilo shod, na katerem je govoril posl. dr. Ploj ter opravil celo svoj vstop v „Jugoslovanski klub“. Na shodu so govorili kaplan Ozvatič, ki je ljuto napadal Ploja, dež. poslanec Kočvar in dr. Cv. Kukovec. Nato je stavljal nadučitelj Porekar resolucijo, v kateri se odobrava Plojev vstop v „Jugoslovanski klub“ in se ga pozivlja, naj z vsemi silami dela

na to, da se ustanovi edinstven „Jugoslovanski klub“, v katerem bodo združeni vsi jugoslovanski poslanci. Ta resolucija je bila sprejeta z 98 proti 56 glasom. Shodu je predsedoval odvetnik dr. Omulec.

Peticije za slov. vsečilišče in srednje šole

so vložila naslednja narodna društva: Bralno društvo, pevsko društvo „Zvon“ in kmetijska podružnica v Šmartnem pri Litiji ter bralno in pevsko društvo „Ratitovec“ v Selcih.

Gosp. dr. Vladimir Ravnhar

bi se rad opral in ker je § 19. tisk. zakona podoben kljuki, na katero se lahko vse obesi, je tudi gosp. dr. Ravnhar poskusil z njim svojo srečo in nam pise: S pozivom na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da v prvi številki svojega lista po zakonitem predpisu priobčite sledeči popravek: 1.) Ni res, da zlorabljam kot starosta Slovenske Sokolske Zveze svoje stališče v sokolski zvezi za to, da lovim med Sokoli pristašev za tisto semešno klico, ki se imenuje „gospodarska stranka“; res je marveč, da niti kot zasebnik niti v svoji lastnosti kot starosta Slovenske Sokolske Zveze med Sokoli niti z besedico nikdar nisem skušal pridobiti pristašev „Slovenski Gospodarski Stranki“; 2.) ni res, da sem v svoji lastnosti kot starosta Sokolske zveze začel javno na nedoposten način demonstrirati zoper napredno stranko; res je marveč, da zlorabljam kot starosta Slovenske Sokolske Zveze med Sokoli niti z besedico nikdar nisem skušal pridobiti pristašev „Slovenski Gospodarski Stranki“; 3.) ni res, da sem taborškemu županu demonstrativno pokazal hrabret, ko je le-ta omenjal, da je uro poprej imel čast pozdraviti ljubljanskega župana; res je marveč, da tega nisem storil in da tega že zategadelj nisem mogel storiti, ker bi bilo to skrajno netaktno in žaljivo v prvi vrsti za g. župana in obč. svet mesta Tabora; 4.) ni res, da se je vse spogledalo, vse čudilo, češ, da je vsakdo zapazil, da še slišati nočem, kadar se govori o ljubljanskem županu; res je marveč, da sploh ni bilo opaziti; 5.) ni res, da v lastnosti kot starosta Sokolske Zveze demonstriram proti možu, ki je bil mnoho let starosta ljubljanskega „Sokola“ in je njega častni član; res je marveč, da niti kot zasebnik niti kot starosta Sokolske zveze nisem kdaj demonstriral proti g. I. Hribarju, županu ljubljanskemu, in da je dalje resnica, da sem kot starosta Slovenske Sokolske Zveze v Pragi ljubljanskemu županu napravil poset in puštil pri njem svojo posetnico ker g. župana nisem dobil doma; 6.) ni res, da sem strankar tudi kot starosta Sokolske Zveze ter da zlorabljam to častno mesto za demonstriranje v prid gospodarski stranki; res je marveč, da kaj takega nikdar niti z besedo niti s kakim dejaniem storil nisem. V Ljubljani dne 14. maja srpnja 1907. Dr. Vladimir Ravnhar. — To je vse skupaj pet krav za en groš in prav nič več. Kar smo pisali, sloni vse na dejstvih, na poročilu popolnoma zanesljivih ljudi, ki so na svoje oči videli prizor v Taboru in vedo tudi marsikaj povedati o dr. Ravnharju spletkah v sokolstvu. Že davno smo mislili nastopiti proti tem spletкам, a opustili smo to vselej, ker nam je za sokolstvo več kakor za katerokoli osebo in ker stvari ne maramo škodovati. Sedaj, po dogodku v Taboru, je pa postal v interesu sokolstva potreben, da opustimo svojo dosevanjo taktiko.

Protiklerikalne demonstracije v Idriji

so se ponavljale tudi v nedeljo, dne 14. t. m. v Belo peč in Podbrezje, je lepo vspel. Izleta se je udeležilo 67 društvenikov, katerim se je priklopilo popoldne še lepo število prijateljev društva. Izlet se je vršil točno po programu. Najprvo so si ogledali izletniški krasna belopeška jezera, pri katerih je zapel društveni pevski zbor ob velikem navdušenju dva zborov. Prelepm naravnim krasom se udeleženci kar niso mogli načuditi. Nato so izletniki odšli v Radče, kjer je bil v hotelu »Mangart« skupni obed. Postrežba je bila izborna, cene solidne, za kar gre vsa čast hotelirju g. Jalenu. Po obedu je zapel pevski zbor tri zbrane, nakar smo se odpeljali v Podnart ter odtod šli v Podbrezje. Tu se je med kolegi razvila prijetna zabava, h kateri je v veliki meri pripomogel društveni zbor, ki je zapel več zborov in četverospevov. V znani gostoljubni gostilni g. Pavlini v Podbrezjah smo bili najbolje pogosteni, za kar gre g. Pavlinu vse priznanje. Posebna dolžnost pa nas veže izreci g. Pavlinu iskreno Zahvalo za njegovo izredno gostoljubnost, ker je postavil na kolodvor dva voza, s katerima so se starejši izletniki peljali v Podbrezje in nazaj. Tako se je ta izlet vršil ob vzornem redu in veliki udeležbi ter ostane ta prireditve izletnikom govoriti v lepem spominu. Omenimo še, da smo poslali z izleta navdušen brozavjen pozdrav prirediteljem slavnosti v Št. Jakobu v Rožu.

Zakaj se ne uvede nedeljski počitki po lekarnah?

Lekarski zakon z dne 18. decembra 1906. nalaga delžnim vladam, naj odrede, da se po dogovoru z trgovsko in obrtno zbornico in z lekarnarskim gremijem uvede krajjevni razmeram odgovarjajoči nedeljski počitki po lekarnah. Skoro bo že eno leto, odkar je stopil v veljavlo ta zakon, toda naša kran-

tudi demonstranti mirno razšli in v Idriji je zavladal običajni mir in red. Spontano se je vzbudila, da da duška svojemu protiklerikalnemu mišljenu. Klerikalcev najbrže mine veselje, še kdaj izzivati napredno Idrijo! — **Dan plačila** so imeli klerikalci in še posebej idrijski v nedeljo. Kar se je zgodilo, se je pričakovalo. Mar naj ostane večletno brezramno hujskanje katehet Oswaldu nekazneno? In ali naj farško hujskanje v Bevkah, kjer so klerikalni divjaki napadli napredne somišljenike s kamnenjem, ali z ozirom na vrhniške razmere, kjer so hoteli od duhovnikov nahujskani klerikalci razbiti vsak socialnodemokratični ali napredni shod, ohrani socijalistična ali napredna Idrija mirno kri! Ali naj napredujaki mirno odpuščajo vsakdanja „Slovenčeva“ falotstva in zlasti brezprimerno sramoteno ljubljanskega narodnega ženstva po zadnjih deželnoborskih volitvah! Plačilo je moralno priti prej ali slej, dala ga je klerikalcem Idrija — takega kakor so ga zaslužili. Kar se je, to žanje!

— **Klerikalizem v Trstu** doslej ni posebno visoko dvigal glave in je bil ponjen, kakor se spodobi. Zadnji čas se pa opazuje neko gibanje med temi ljudmi in kakor pišejo njih listi, nastopajo odločno in resno „za pravice zatirane katoliške vere“. Ker je v Trstu tudi nekaj še slovenskih omajenih ljudi, nameravajo ustanoviti gotovi krogi, katerim načeljuje nemški škof Nagl, slovensko krščansko narodno-socijalno stranko. Naj bi tržaški napredni Slovenci delovali, da se tako u

ska vlada ni na prošnjo, ki jo je izročila visoki vladni že pred dvema meseцema krajevna skupina splošnega društva avstrijskih farmacevtov, še ničesar ukrena, da bi uvedla toliko upravičen nedeljski počitek. Vsakdo, ki mu je znana težka služba in velika odgovornost lekarnarskega osebja, pač lahko uvidi, da bi vladni tekem enega leta, odkar je zakon v veljavi, pač že lahko uredila to nujno stvar. Da se nedeljski počitek ne uvede, je brez dvoma mnogo krije kranjski lekarnarski zbor. Drugod je baš na željo lekarnarskega zbora že uveden nedeljski počitek, toda pri nas je, kakor se kaže, najbolj nasproten nedeljskemu počitku baš lekarnarski zbor. Želeti bi bilo, da se lekarnarji na Kranjskem že vendar enkrat prebude ter uvidijo potrebo, da pride lekarnarski gremij v slovenske roke, za kar je že res skrajni čas.

Umrl je v tukajšnji bolnici po daljši mučni bolezni gosp. Jakob Rant, zadnji čas trg. sotrudnik pri tvrdki Feliks Urbanc v Kranju. Pojnik je bil vsled svojega odkritega blagega značaja kot izborni družabnik ter goreč pristaš narodno-napredne stranke ne samo v Ljubljani in Kranju, marveč po celem Gorenjskem splošno priljubljen in spoštovan.

Pogreb boste 16. t. m. ob 5. uri pop. iz deželne bolnice. — Boditi mu zemljica lahka!

Plasinski sejm. Prvotno na 11. avg. določena velika ljudska slavnost, se je radi raznih tehničnih vzrokov preložila na 4. avg. Sedaj pa se je moral zopet preložiti — radi sokolske slavnosti v Žalcu — in sicer definitivno na 1. september letos. Naj blagovoljno druga društva se ozirati na to, ker je plasinski sejm v korist Frischaufove koče Savinske podružnice S. P. D. Po sejmu izlet v Logarsko dolino in na Okrešelj, kjer se najbrž dne 3. sept. otvorji Frischaufov koča.

Nadučitelj pri Sv. Bolfanku ni aretiran, kakor se je poročalo, ker ni bilo zato niti najmanjšega povoda. Pač pa se je trudil župnik s svojimi privrženci, da uničijo nadučitelja z raznimi neutemeljenimi tožbami, kar pa se tem "blagim" ljudem ni posrečilo. Nadučitelj se ni vmešaval v nečedno župnikovo zadavo, ampak je le kot priča pred sodiščem govoril golo resnico, česar pa bi niti on niti drugi značajni možje po mnenju mnogih zaslepljencev storiti ne smeli. V očeh le teh je župnik še vedno "angelsko nedolžen", krivo pa je njegove nesreče oskrnjeno dekle, krive možate priče in sodnik. Ljudstvo je postal kar zdajano in posten, odkriti človek, ki si upa o župniku le kaj malega povedati, ne sme skoro več brez revolverja na svetlo! Ubogo, fanatizirano ljudstvo!

Sprejemni izpit za I. letnik c. kr. ženskega učiteljšča v Ljubljani so se vršili 10., 11., 12., 13. in 15. julija. Sprejetih je bilo za bodoče šolsko leto v I. letnik 45 gojenk. Ker ni prostora za več gojenk, ne bo sprejemnega izpita v začetku šolskega leta 1907/8.

Cirkus Za atta. Danes zvezčer ob polu devetih je velika predstava iz zbranim sporedom. Ob koncu predstave velika zgodovinska pantomima "roparska jama".

Gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani, ki je v nedeljo praznovalo svojo desetletnico, se tem potom zahvaljuje sl. občinstvu za mnogo brojno udeležbo. Posebno se zahvaljuje društvu sl. ljubljanski društveni godbi, ki je požrtvovano izvrševala svojo nalogu in jo toplo priporoča vsem društvom.

Poročil se je v Trstu v nedeljo, 14. t. m. odvetnik gospod dr. Brnčič z gdč. Mandičevo, hčerjo zdravnika g. dr. Mandiča. Čestitamo!

Zopet roparski umor v Trstu. Na drugem mestu poročamo o groznom roparskem umoru v Trstu, izvršenem nad izvoščkom Antonom Magoševičem. Policia je zaprla tri osebe, ki so sumljive, da so umorile in oropale Magoševiča. Razpisanih je 500 K onemu, ki z gotovostjo naznani one osebe, ki so bile v vozu izvoščka Pražnika. Kakor poroča "Eadinost", se je snoči po Trstu raznesla vest, da sta bila snoči umorjena dva druga koježa, in sicer eden na Katinari, drugi pa v Devinu. Posebno o tem v Devinu se govori z gotovostjo. Upati je, da je to le sad domišljije, deluječe v skrajni razburjenosti.

Prva pomoč po toči pri zadetim vinogradnikom novomeškega okraja. Kakor že znano, je toča pretekli teden razne vino-grade v novomeškem političnem okraju tako potokla, da so mnogi vinogradniki ob ves vinski pridelek. Ker prične po toči poškodovanje trte močno napadati še peronospora, je neobhodno potrebno, da se vse trte takoj dobro poškropi. Ker pa mnogi tega ne morejo izvršiti, ker jim pričanjuje denarnih sredstev za nakup galice, ki stane sedaj po 1 K do

1.12 kg, je deželnemu odboru kranjski iz lastne iniciative dovolil znatno vsoto za nakup modre galice v svrhu brezplačne razdelitve med revne vinogradnike prizadetih občin. Gč.

Wernikova tovarna v Borovljah v slovenskih rekah. Nemškim listom poročajo iz Celovca: Konzorcij, ki sta mu na čelu ljubljanski župan Ivan Hribar in celovski slovenski odvetnik dr. Ferdo Müller, je nakupil puškarsko tovarno Petra Werniga v Borovljah. Na zborovanju, ki je bilo v pondeljek v Celovcu, se je ta nakup za "Zvezo slovenskih posojilnic" odobril. Slovenci nameravajo nakupiti še več enakih podjetij in so to zadevna pogajanja že v najlepšem tiru.

C. kr. naučno ministrstvo je z odlokom dne 21. junija t. l. štev. 22.935 ustanovilo pouk v pletarstvu in vrboreji v Radovljici na Gorenjskem. Pouk prične s 1. septembrom t. l. in se bo vršil v poslopju stare šole, katere prostori so namenju zelo prikladni. Prostora je za nad 50 učencev. Razpis za obisk tečajev se razglasiti v kratkem.

S kamnom je ubila v Češnjicu pri Podnartu pretekli teden 70-letna ženica velikega divjega kozla. Bil je takoj mrtev.

Zmekač se je v Gorici 23-

letni služkiji Zelinšček iz Rimskih Toplic na Stajerskem.

Nov okrajni glavar v Celju. S 1. julijem t. l. je prevzel vodstvo političnega okraja Celje gospod okrajni glavar Marino baron Müller-Hörnstein.

Prazni učiteljski mestni Nadučiteljsko mesto na trirazredni v Zidanem mostu ter učiteljsko mesto v Hrastniku ob Južni železnici na tanošnji štirirazredni deški šoli ste razpisani do 10. avgusta t. l., na kar opozorimo slovensko učiteljstvo. Obe službi se nahajata v II. plačilnem razredu.

Pešta Mallnitz na Koroškem mora biti v tako slabih rokah, zakaj poslovanje je neredno in zanikno. Pošiljalje se dostavljajo kakor pač komu zljubi. Prosimo poštno ravnateljstvo, naj enkrat že napravi red.

Detemor. 11. maja je 29letna vdovljena posestnikova hči Helena Mencinger iz Turške vasi pri Slovenjem gradu porodila v gozdu živega nezakonskega otroka, ki ga je s čepljevo peto toliko časa tolka po glavi, dokler ni dal nobenega znamenja življenja več od sebe. Pozneje ga je zakopal blizu domače hiše. Dasi je Mencinger priznala svoj čin, je bila kljub temu popolnoma oproščena pred celjskimi porotniki.

Nasilen berač. Predsnočenjem je po trgovinah v Prešernovih ulicah berači in sumljivo stikal po hišah neki postopač, katerega je stražnik ustavil. Postopač je postal takoj s stražnikom sirov in se mu slednji udal. Ko prideva na franciškanskega mosta, se mu zopet ustavi, vrne na tla in začne biti z nogami v stražnika tako, da mu je razstrgal bluzo in ga ni moglo preje spraviti dalje, da je prišla pomoč. Na policiji se je silnje legitimoval za delavca Edvarda Hošča, roj. 22. sept. 1866 v Celovcu, pristojnega v Št. Lovrenc pri Mariboru. Oddali so ga c. kr. dež. sodišču v preiskovalni zapor, kjer se bode moral zagovarjati zaradi hudo delstva javnega nasilstva.

Poškušen umor. Pri Porečah na Koroškem je ruder Friderik Dörfenik večkrat zabolel z nožem svojo prejšnjo ljubico natakarico Konstancejo Jože.

Prememba posesti. Gospod Andrej Žuidarščik kupil je od tvrdke Valenčič & Com. v Ilirske Bistrici tovarno usnja, kot drugo posestvo za skupno ceno petdeset tisoč kron.

"Mariborski Sokol" vabi svoje člane na izredni občni zbor ki se vrši v petek, dne 19. malega srpnja 1907 ob 8. uri zvečer v sokolski sobi "Narodnega doma" v Mariboru.

"Ljubljanska društvena godba" priredi jutri v hotelu "Lloyd" (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani so prosti, nečlani plačajo 40 vin.

Kdo je to? Od 1. t. m. se je klatil po Družinski vasi, Gorenjem in Dolnjem Kranju neki okoli 45 let star slabounen, neznan človek. Dne 3. t. m. je prišel prosit prenočišča v Gorenjem Kranjem k Mariji Antončeviči, katerega je tudi dobil. Ker pa ni hotel iti na odzakovani mu prostor, ampak je pred hišo se nahajajoče ljudi zmerjal in jim grozil, so poklicali orožnika, ki je neznanca odvedel v občinski zapor v Beli cerkvi.

Ako se neznanca vpraša, kdo in od kod da je, odgovarja: »Jaz sem Jože Cvetan iz Podgorje iz Brloža, imam sv. Valentino boleznen, pa moram trpeti. Na vprašanje, ako imajo njegovi roditelji kaj premoženja, odgovarja: »Pa nimajo neč, imajo 7 ali 8 otrok, nimajo brgešč, nimajo srajce, flaneli ni neč, pa gredo na zernando; imam v Trstu dve sestri Ceno in Franco.« Neznanec govori v notranj-

skem, oziroma goriškem narečju, je imel pri sebi 8 molitvenikov, 676 kr. 41 vinarjev in 16 komadov po 10 vin. Kdor bi vedel o navedenem kakih potatk, ki bi služili v izsledbo njegove identitete, naj jih izvoli naznaniti okrajnemu glavarstvu v Novem mestu ali pa mestni policiji ljubljanski.

Poziv. C. kr. pomorska oblast v Trstu je naznanila, kakor ji je sporočil c. in kr. generalni konzulat v Londonu, da je 12. aprila t. l. izginil dne 8. februarja v krevari parniški kurjač Maks Lotz, dozdevni avstrijski državljan, čigar truplo so našli kasneje v reki Wear. Umrl je zapustil neznatno vsoto treh silnigov in nekaj ponošene oblike, izkazil pa ni kakih. Maks Lotz je po beležkah angleškega pomorskega urada rojen 1. 1883, srednje, skoraj visoke postave, rjavih las in oči ter z brazgotino na desnem lakti. Komur bi bilo kaj znamenja o njegovih razmerah, oziroma sorodnikih, se pozivlje, da to nemudoma sporoči tukajšnjemu policejskemu uradu.

Svarilo pred izseljevanjem v Argentinijo. Ministrstvu za notranje zadeve se je sporočilo, da se je izseljevanje iz avstrijskih dežel v Argentinijo leta 1906. znatno pomnožilo. Temu je vzrok velika agitacija potujočih agentov in tvrdke Mislerje v Bremenu, ki preplavlja naše kraje s kričavnimi reklamnimi prospekti. Često se tudi dogaja, da se izselniki, ki nameravajo iti v Severno Ameriko, skušajo v Bremenu pregovoriti, češ, da jih Združene države bržkone zavrnejo, da potem odpotujejo v Argentinijo. Položaj avstrijskih naselnikov v Argentiniji pa ni bil in ni ugoden. Najbolje se godi onim, ki si morejo kupiti kos zemlje, da jo potem obdelujejo in v nekaterim rokodelcem, ki imajo neposredni stik s poljedelstvom, n. pr. kovači, ključarji, tesari, kleparji in zidarji. Obupne pa so razmerni navadnih delavcev in dinarjev in je vsled tega strogo svariti pred izseljevanjem v Argentinijo.

Zepun uro je ukral včeraj dosedaj se neznan tat nekemu stolarškemu pomočniku, ko je obhajal "plaumontag" in se na Glinach poleg železniške proge, da bi pregnal mačka, vlegel in zaspal. Ko se je zbudil je opazil, da mu je z mačkom vred izginila iz žepa tudi ura.

Malo časa užival prostost. Ko je včeraj opoldne peljal paznik, pri katerem je sedel na vozlu tudi prisiljenec Jožef Apfel, kosilo, je Apfel skočil z voza in ušel proti državnemu kolodvoru. Prostosti se je pa veselil malo časa, kajti ob 3. ga je že prijel policejski stražnik in ga zopet odvel in hišo pokore.

Delavsko gibanje. Včeraj se je iz južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 100 Hrvatov, 90 Macedoncov, 40 Črnogorcev in 19 Slovencev. V Heb je šlo 200 Hrvatov, v Meran jih je šlo 90, v Ljubno 17. v Kočevje 40. V Linc se je odpeljalo 60 krošnjarjev.

Izgubljene in najdene reči. Najdeno je umetno človeško oko, katerega dobi izgubitelj na osrednji policejski stražnici. — Delavka Ivana Brajerjeva je izgubila rjavo, usnjato denarnico, v kateri je imela 6 krovne denarje.

* **Najnovejše vesti.** Poneverjenje na ruski železnici. Preiskovalna komisija je prišla na sled, da se je na transbajkalski železnici poneverilo 6 milijonov rubljev. Prometni minister je ukazal strogo preiskavo.

Američani proti Japoncem. V San Diegu, kjer so nedavno tega prijeli nekoga japonskega vojnika, je prišlo do krvavih spopadov med Američani in Japonci. Policeja je zajela še dva japonska vojnika. Ogorčenje proti Japoncem vedno bolj narasta.

Bivši minister v zaporu. Na ukaz državnega sodišča v Rimu so aretirali bivšega ministra Nasiča in ga zaprli v zaporu Regiana coeli. Nasič je kot minister poneveril ogromne vsote.

Shod v avstrijskih anarhistov je bil v nedeljo v Pragi. Vdeležilo se ga je 200 oseb. Ker so govorniki ljuto napadali cesarja, je vladni zastopnik shod razpustil, nakar so ga anarhisti dejansko insultirali.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Bohinjski Bistrici.

SPOR:
I. Sv. maša ob pol 11. uri v župni cerkvi Sv. Nikolaja.
II. Zborovanje ob pol 12. uri v hotelu "Triglav".

Sodražica 16. julija. Slovenko učiteljstvo kočevskega okraja, zbrano pri okrajinu konferenci, izreka svojemu odkritemu prijatelju drž. posl. Ivanu Hribarju za njegov trud v prid učiteljskemu materijalnemu stanju srčno zahvalo upajoč, da se bode tudi v bodoče odločno zavzemati za podprtavljenje ljudske šolskega učiteljstva.

Dunaj 16. julija. Seja poslanske zbornice se je danes pričela šele ob tričetrt na eno. Posl. Udržal in tovariši so vložili nujni predlog za zvišanje melioratskega zaklada. Več čeških poslanec je imelo češke govore. Češke govore je stenografsiral finančni koncipist Faska, ki je več češkega, slovenskega in italijanskega jezika. Poljedelski minister grof Auerberg se je izrekel proti nujnemu predlogu. Seja še traja. Prihodnja seja bo v četrtek.

Dunaj 16. julija. Proračunski odsek je danes končal razpravo o proračunske provizorij. Za referenta je bil določen poslanec dr. Chiari. Proračunski provizorij pride na dnevni red v zbornici v četrtek.

Zagreb 16. julija. Proračunski odsek je danes končal razpravo o proračunske provizorij. Za referenta je bil določen poslanec dr. Chiari. Proračunski provizorij pride na dnevni red v zbornici v četrtek.

Budimpešta 16. julija. Ministrski svet je imel danes sejo, na kateri je razpravljal o poročilu hrvaškega bana Rakodcevja in se posvetoval o protimadžarskem gibanju na Hrvaskem.

Sofija 16. julija. Danes je bil tukaj obešen morilec ministarskega predsednika Petkova Petrov.

Berolin 16. julija. Iz Jasne Poljane je došla vest, da je danes zjutraj tamkaj umrl veliki ruski pisatelj in filozof grof Lev Nikolajevič Tolstoj. Uradno še ta vest ni potrjena.

New York 16. julija. Učenjak Hervitt je konstruiral parnik, ki prevozi 60 morskih milij na uro. Na tako konstruiranih parnikih bo mogoče priti v 30 urah iz Amerike v Evropo.

Vabilo na 22. redno veliko skupščino

"Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani" ki se bo vršila

U tork, dne 6. avgusta 1907.

v Bohinjski Bistrici.

D

Zahvala.

Za zadnjo izkazano čast naši predobri materi, oziroma stari materi, sestri in teti
2359

Franji Legat

učiteljevi vdovi

se tem potom kar najlepše zahvaljujemo vsem udeležnikom pogreba, pred vsem g. županu Mulleyu, g. predsedniku kraj. šol. sveti Smoletu, čislanim rodbinam Drabekovi, Rusjanovi, Brusovi, Degleria, Tollazzijevi in drug., ker ne moremo vseh naštavati, dalje gg. c. kr. uradnikom in orožnikom. Takisto se zahvaljujemo vsem za izraženo iskreno sožalje.

V Dol. Logatcu, 15. jul. 1907.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ker nam je došlo ob smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega očeta, brata in svaka, gospoda

Vendelina Küssela

c. kr. davarja

od tako mnogih strani toliko iskrenih dokazov sočutja, da se nam ni mogoče vsakemu posebej dostojno zahvaliti, dovoljujemo si tem potom izreči vsem sorodnikom, kolegom, prijateljem in znancem dragega pokojnika, nadalje prečastiti duhovščini za zadnjo tolažbo, požarni brambi in občinsku zastopu v Radečah za mnogobrojno spremstvo na zadnje počivališče in za prekrasne darovane vence, posebno pa slav. društvu „Kum“ za pregašnjive pesmi svojo najiskrenejšo in najtolejšo zahvalo.

2351

V Radečah, 13. julija 1907.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse obilno prirčno sočutje, ki se nam je izražalo povodom smrti našega dragega, nepozab. soprog, oziroma očeta, tasta, starega očeta in brata, gospoda

2353

Ivana Rabiča

bivšega postajenčelnika in posestnika v Mojstrani

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtolejšo zahvalo. Istopotko se zahvaljujemo najprisrčnejše za krasne darovane vence in za številno častno spremstvo k zadnjemu počitku in posebno še preč. duhovščini, slav. požarnim brambam, gg. železničnim in tovarniškim uradnikom in uslužbenecem, kakor vsem drugim ljubim spremjevalcem.

Mojstrana, 14. julija 1907.

Žalujoči rodbini Rabič in Janša.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povezti kmetski punt na Vrhniku in okolicu ter napad na samostan Krutih menihov v Bistri.

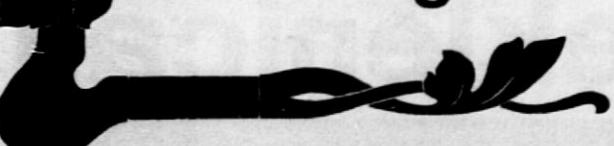
Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

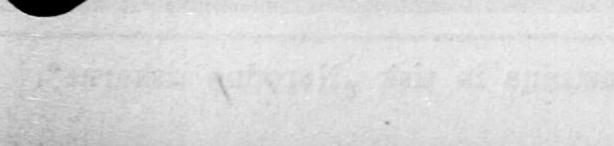
Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Samo pristna
goriška
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-28

Goriškem vinotoku
Ljubljana
Stari trg 13.

svojo
veliko
zalogu
razno-
vrst-
negu
pohištva
po najnižjih cenah.

po najnižjih cenah.

Dve samaki oschi izčeta za november

stanovanja

z 2 sobama in kuhinjo. 2302-2
Ponudbe pod „Samska“ na upravnosti „Slov. Naroda“.

Izšla je
zgodovinska povest
v dveh delih

Strahovalci dveh krov.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“. Dejanje tega ljudskega romana je zato iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena obema zvezkoma 2 krone,
po pošti 40 vin. več.

Na prodaj

v „Narodni tiskarni“ in vseh knjigotržnicah.

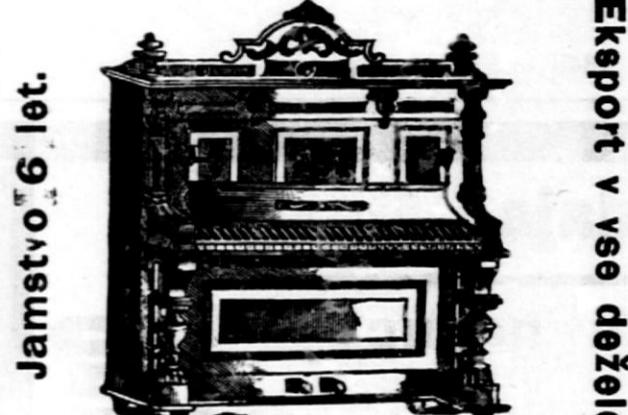
Odkovana

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradišča

Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.
Jamstvo vse dober.

Priporoča svoje prve vrste, za vse podnebja solidno narejene pianino, klavirje in harmonije tudi samo-igralne

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in ugaševanje se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 9

Največja tvornica na jugu Avstrije.

Poprava in preobleke točno in ceno

Prešernove ulice 4 Stari trg 4, Prešernove ulice 4.

28

Solmčnike in dežnike domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred Škofijo 19, Stari trg 4,

Prešernove ulice 4.

28

z dober.

Blijevanja in driske varujemo dojenčke najbolje, če jih prehranjujemo z mlekom in Kufekjevo moko za otroke. Oboje želodec dobro prebavi in v črevesu preide to manj lahko k vretju kako mleko samo. Kufekjeva moka za otroke daje mleku večjo redilnost, vsi otroci jo radi uživajo, je pa tudi racionalen prehod k trdi hrani.

Zvonko Tominšek
notarski kandidat
Minka Tominšek rojena Svetek
hči višjega železn. oficijala v pok. in hišnega posestnika
2365 peročena.
Hozje dne 15. julija 1907. Ljubljana

Št. 110 pr.

Razpis službe primarija.

Na medicinskom oddelku deželne bolnice v Ljubljani je izpraznjena
služba primarija

s katero je združena letna plača 2000 K ter pravica do 6 v pokojnino včetnih petletnic po 200 K. Poleg tega uživa primarij aktivitetno doklado 400 K in 16 % draginjsko doklado od temeljne plače.

Prosileci za to službo morajo biti doktorji vsega zdravilstva ter imajo dokazati posebno usposobljenost za sanostojno vodstvo medicinskega oddelka.

S krstnim listom, z diplomo o doktoratu, z izpričevali o dosedanjem zdravniški delavnosti in specjalni strokovni usposobljenosti ter z dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju podprete prošnje je predložiti do 26. avgusta 1907 podpisemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,

dne 12. julija 1907.

2354-1

Dr. I. Geiger
odpotuje do 18. avgusta t.l.

Klobuki se sprejemajo v popravo.

V gostilni „pri Golobčku“
na Sv. Petru cesti št. 26

se toči od 12. julija t. l. naprej izboren
Colaričev rizling in kraški teran
od g. župana iz Dutoveli.

Za družbe lepa zoba z posebnim
vhodom.

Dobra meščanska kuhinja.

Raki iz Pivke, kateri so okusnejši od cerkniških.
Vdano se priporoča

Marija Kovač,
gostilničarka.

2330-3

Razglas.
Na podstavi dogovora z dne 12. aprila 1907 (razglašenega z razglasom c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 2. maja 1907, dež. zak. št. 8) razpisuje podpisani odbor za osušitev ljubljanskega barja mesto

stavbnega voditelja

za izvršitev del, potrebnih za osušitev ljubljanskega barja ob Ljubljani in ob Gruberjevem kanalu.

Kot stavna doba za izvršitev omenjenih del, proračunjenih na 4.184.000 K, je določen rok 5 let, začenši z letom 1908.

Področje in naloge stavbnega voditelja so v § 7 navedenega dogovora nadrebno spisani.

V poštov se morejo vzeti samo takšni prosilci, ki imajo primerno znanstveno kvalifikacijo, so že pri izvrševanju podobnih del v samostojni službi uspešno delovali in morejo službo nastopiti najkasneje 1. novembra 1907.

Prošnje, ki jih je vložiti do 31. avgusta 1907 pri komisiji za osušitev ljubljanskega barja (deželna vlada, Bleiweisova cesta št. 10) morajo obsegati nastopne podatke in sicer, kolikor je možno, opremljene s primernimi listinami:

- 1.) Starost prosilčeva;
- 2.) dokaz znanstvene kvalifikacije in doslej v samostojni službi izvršenih del;
- 3.) dokaz o znanju jezikov;
- 4.) napoved zahtevane plače;
- 5.) napoved, če more, oziroma obvezna izjava, da more prosilec službo najkasneje do 1. novembra 1907 nastopiti.

Odtiski zgoraj navedenega dogovora se na prošnjo dobivajo pri komisiji za osušitev ljubljanskega barja.

Komisija za osušitev ljubljanskega barja

v Ljubljani, dne 11. julija 1907.

C. kr. deželni predsednik:
Schwarz s. r.

Večje število

tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-25

3 čevljarske pomočnike

za moško in žensko delo, isče proti takojšnjemu vstopu. 2332-2

antonio Perzan,
čevljarski mojster v Pulju.

Hišo

v kateri je dobro idoča trgovina z mešanim blagom in gostilna z žganjetcem, dam zaradi preselitve za več let v najem. Eventualno se hiša tudi proda pod prav ugodnimi pogoji.

Poizve se pri lastnici Ivani Meindra v Topolu pri Begunjah, Notranjsko, ali pa pri Pavlu Turku.

Izvežbanega, pridnega in poštenega

kurjača

sprejme takoj kranjska tovarna lanenega olja ZABRET & HUTER, Britof pri Kranju. — Ravnoram so naprodaj še v popolnoma dobrem stanju

valjarji (Walzenstuhl)

in dobro ohranjena za 20 konj močna turbina

zelo pripravna za kako žago ali manjši ulin. 2336-2

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem
obrtne oblasti
radi popolne
opustitve
trgovine

svilenina
čipke
pozamenti
bluze
klobuki
spodnja krila
srajce
rokavice

Le
pri

Ernestu Sarku
Đvorski trg št. 3
pod Narodno kavarino.

2006-9

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-80 Pedružnica v SPLJETU.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Reservni fond K 200.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglašila za subskripcijo deležev sruječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Prva domaća slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanju
gostilničarjem svoje izberne

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12
marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Številka telefona 210.

4012 102

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.